

בש"פ 8932/22 - רשיד רישק נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8932/22

לפני: כבוד השופט י' עמית

העותר: רשיד רישק

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

עתירה לגילוי ראיה חסויה

תאריך הישיבה: כ"ד בטבת התשפ"ג (17.1.2023)

בשם העותר: עו"ד חביב לביב
בשם המשיבה: עו"ד הדר פרנקל

החלטה

עתירה לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף 44 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות).

1. העותר הוא תושב ירושלים. בכתב האישום שהוגש נגדו בחודש מאי 2022 יוחסו לו שלושה אישומים שונים.

האישום השלישי, עניינו בסכום כסף שקיבל העותר מארגון החמאס, לשם קידום פעילות הקשורה להפרות סדר. בסכום זה רכש העותר זיקוקים לצורך ידוים נגד כוחות הביטחון במהלך עימותים בהר הבית. שני האישומים הראשונים, הם "כבדים" יותר ועניינם בקשירת קשר למעשי טרור.

על פי עובדות האישום הראשון, העותר נפגש עם אחד בשם מנצור והשניים תכננו להקים חוליה שמטרתה

חטיפת חיילים ישראלים, פיגועי ירי נגד כוחות הביטחון וחיסולו של חבר הכנסת בן גביר. כן שוחחו השניים על כוונתם לגייס אדם לביצוע פיגוע ירי או פיגוע התאבדות במהלך צעדת הדגלים בירושלים בשנת 2023. מנצור פנה אל שניים אחרים, האחד ושמו מחמד סלאיימה והשני שמו חמזה אבו נאב, וגייס אותם לחוליה. מנצור אימן את חברי החוליה ברובי "איירסופט" מסוג M-16, ולאחר מכן העותר ומנצור התאמנו יחדיו בנשק.

על פי עובדות האישום השני, העותר פנה לאחד בשם סופיאן והציע לו להצטרף לחוליה בראשותו, על מנת לבצע פיגועי ירי לעבר הרכבת הקלה בירושלים ולעבר כוחות הביטחון בירושלים ובאיו"ש. בהמשך, סיפר העותר לסופיאן כי השיג את המימון עבור הנשק, כי יתאמנו בנשק בביתו בעזריה, ומי שיאמן אותם יהיה תושב איו"ש, שזהותו אינה ידועה למאשימה.

על רקע עובדות אלה, לעותר יוחסו בכתב האישום העבירות הבאות: קשר למעשי טרור של רצח בנסיבות מחמירות וחטיפה לשם סחיטה לפי סעיף 38(ג)(1) לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן: חוק המאבק בטרור) בצירוף עבירות לפי סעיף 301א(א) וסעיף 372 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; אימונים או הדרכה למטרות טרור, חברות פעילה בארגון טרור, גיוס חברים לארגון טרור ואיסור פעולה ברכוש למטרות טרור - עבירות לפי סעיפים 29(ב), 22(ב), 22(ג) ו-31א(א) לחוק המאבק בטרור, בהתאמה.

אציין כי כנגד ארבעת שותפיו לחוליה של העותר הוגש כתב אישום בנפרד.

2. ביום 18.9.2022 חתם שר הביטחון על תעודת חיסיון מטעמי ביטחון המדינה, בתוקף סמכותו לפי סעיף 44(א) לפקודת הראיות, ובנוסף הסטנדרטי כלהלן:

"1. מקורות המידע של שירות הביטחון הכללי לרבות כל פרט ו/או תוכן המידע שיש בו כדי לחשפם.

2. א. שיטות ודרכי פעולה, פעילות מבצעית, נהלי עבודה, ודרכי השגת מידע של שירות הביטחון הכללי, ככל שהם מתייחסים לאיסוף מידע מחוץ ובמסגרת חקירה, לרבות תוכן מידע העלול להביא לחשיפת שיטות ונהלים אלה.

ב. אמצעים טכניים של שירות הביטחון הכללי להשגת חומר מודיעיני וחומר חקירה, לרבות החומר אשר נאסף באמצעים אלה.

3. תפקידים, שמות ומשימות של עובדי שירות הביטחון הכללי לרבות כל פרט אחר שיש בו כדי לגלות או לחשוף בדרך כלשהי את זהותם, לרבות חזותם.

4. החסיון חל על רשימת החומר והמידע החוסים תחת תעודה זו, לרבות כל פרט מזהה לגביהם ו/או אשר יש בו כדי להעיד על מהותו, היקפו וכמותו של החומר החסוי ולמעט העובדה כי מדובר במידע מודיעיני וחומר חקירה חסוי".

3. העתירה דנן מופנית כנגד תעודת החיסיון, וממוקדת בעיקרה בטענות פסול הנוגעות לשלושה מהמעורבים אשר הפלילו את העותר בחקירותיהם, ונכללים בכתב האישום כעדי תביעה: מנצור, סופיאן וסלאיימה (העותר עצמו וחברו לחוליה, חמזה אבו נאב, לא הודו בחקירותיהם במעשים המיוחסים להם). בתמצית שבתמצית, נטען כי המדובבים שהביאו להודאותיהם של השלושה, איימו עליהם ופעלו באופן שריסק את רצונם החופשי, וכל זאת, שעה שהיו מנועים מלהיפגש עם עורכי דינם. משכך, ביקש העותר לקבל את כל התיעוד הקשור במדובבים, כמפורט, בין היתר, בסעיף 12 לעתירה.

ודוק: העותר אינו טוען לפסילת הודעותיהם-הודאותיהם של שלושת עדי התביעה מכוח עילת הפסילה הסטטוטורית לפי סעיף 12(א) לפקודת הראיות, אלא טוען לפסילתן מכוח דוקטרינת הפסילה הפסיקתית שנקבעה בע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי, פ"ד סא(1) 461 (2006) (להלן: הלכת יששכרוב).

באת כוח המדינה טענה כי החומר המודיעיני וחומרי החקירה נבחנו על ידי התביעה, ולא נמצא כי יש בהם כדי לסייע להגנת העותר.

בדיון שנערך לפני נעתרתי לבקשת בא כוח העותר, ושמעתי טיעוניו במעמד צד אחד, בהתאם לסמכותי לפי סעיף 46(א1) לפקודת הראיות. בהמשך, קיימתי דיון בדלתיים סגורות בו קיבלתי הסברים על אודות החומר החסוי, וכן הועברו לעיוני ארבעה קלסרים הכוללים את החומר הרלוונטי לכל אחד מהשותפים לעבירות.

4. דין העתירה להידחות.

אקדים ואזכיר כי איננו עוסקים בטענות פסול המתייחסת להודאתו של הנאשם עצמו, אלא בטענות פסול הנוגעות להודעות שנגבו משותפיו, שהם עדי תביעה. השאלה אם יש להחיל את הלכת יששכרוב גם במצבים שבהם האמצעי הפסול שימש בחקירתו של עד במשפט, היא סוגיה העומדת בפני עצמה (וראו, בין היתר, ע"פ 6201/18 טובול נ' מדינת ישראל, פסקה 46 לפסק דיני והאסמכתאות שם (28.10.2019)), ולצורך הדיון, אניח כי יש מקום להחיל הלכה זו על עדי התביעה.

5. בתעודת החיסיון שלפנינו אין הערה לפיה התעודה איננה חלה על מידע שיש בו פוטנציאל לטענות פסול, אך ככלל, "גם כאשר הדבר אינו מצוין בתעודת החיסיון, המדינה מכירה בכך שהשמטת סעיף זה אינה גורעת מזכויות הנאשם, וכי מדובר בסעיף בעל אופי דקלרטיבי" (בש"פ 268/22 אבו זיד נ' שר הביטחון - מדינת ישראל, פסקה 4 (1.3.2022)); יצחק עמית חסיונות ואינטרסים מוגנים - הליכי גילוי ועיון במשפט האזרחי והפלילי 764 והאסמכתאות שם (2021) (להלן: עמית)).

אין זו הפעם הראשונה שבעתירה כנגד תעודת חיסיון, מעלה הנאשם טענת פסול הנוגעת לשימוש במדובבים ומבקש את התיעוד הקשור בפעולת הדיבוב (ראו, לדוגמה, בש"פ 3880/09 פלוני נ' מדינת ישראל (14.7.2009); בש"פ 3854/10 פלוני נ' מדינת ישראל (2.6.2010)). "גבולות הגזרה" של האסור והמותר למדובבים בעת עבודתם נדונו בפסיקה, ובאספקלריה זו בחנתי את החומר החסוי שהועבר לעיוני ולא מצאתי בו לחצים ותחבולות פסולות מצד המדובבים. בשורה התחתונה, לאחר שעיינתי בחומר ועל פי הפסיקה שעניינה במלאכת האיזונים במסגרת עתירה לגילוי

ראיה (עמית, עמ' 764-759) הגעתי למסקנה כי אין לפנינו ראיה אשר "עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם" כאמור בסעיף 44(א) לפקודת הראיות.

מובן כי בכפוף לתעודת החיסיון, יתאפשר לבא כוח העותר לחקור את אנשי השב"כ, ואציין כי לא מצאתי קשר בין הדברים שנטענו על ידי בא כוח העותר במעמד צד אחד, לטענת פסול הקשורה למדובבים.

6. סוף דבר, שהעתירה נדחית.

ניתנה היום, א' בשבט התשפ"ג (23.1.2023).

ש ו פ ט